

Nijmegen

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postadres

Gemeente Nijmegen
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Bezoekadres

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
T 14 024
nijmegen.nl

Contactpersoon

Arjan Verweij
a.verweij@nijmegen.nl

Datum 20 februari 2024
Onderwerp Ethos Light telling

Ons kenmerk

E24.000889

Bijlage(n)

Geachte leden van de raad,

Door middel van deze raadsinformatiebrief wil het college u graag informeren over de deelname aan de ETHOS-Light telling Dak- en Thuisloosheid.

Aanleiding

Op 30 november 2022 heeft het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het Nationaal Plan Dakloosheid 'Eerst een thuis' gelanceerd (Rijksoverheid, 2023). Het plan stelt de hoge ambitie om dakloosheid in Nederland fors en structureel terug te dringen. Hiermee wordt aangesloten bij de Verklaring van Lissabon om dakloosheid in 2030 te beëindigen. (European Commission, 2023).

Om dit te realiseren zijn er allereerst goede ken- en stuurgetallen nodig over de omvang van dak- en thuisloosheid. Het beste wat we nu hebben is een landelijke schatting van het CBS. Deze schatting is slechts gebaseerd op het aantal mensen dat verblijft binnen de maatschappelijke opvang in de leeftijd van 18 t/m 65 jaar. Deze schatting is daardoor onvolledig, niet regionaal toegespitst en biedt onvoldoende vertrekpunt voor lokaal en regionaal beleid.

Wat is ETHOS-Light

De ETHOS classificatie wordt in Europa gezien als de best onderbouwde en meest gezaghebbende manier om dakloosheid te meten. ETHOS staat voor 'European Typology of Homelessness and Housing Exclusion' en hanteert een definitie waarbij dak- en thuisloosheid wordt gezien als een gebrek aan volwaardige huisvesting. Binnen deze definitie is sprake van volwaardige, behoorlijke huisvesting als wordt voldaan aan drie criteria:

- Fysiek: de woning is in goede staat, is groot genoeg en beschermt tegen bijvoorbeeld kou en regen.

- Sociaal: de woning biedt een plek met privacy waar iemand vrienden en familie kan ontvangen.
- Wettelijk: er is rechtsbescherming in de vorm van een huurcontract en andere mensen mogen niet zomaar bij de bewoner binnen lopen.

Hierdoor wordt niet alleen feitelijke dakloosheid, maar ook een groep mensen die geen veilig eigen (t)huis hebben in beeld gebracht. Deze definitie is dan ook overgenomen in het Nationaal Actieplan Dakloosheid.

Het ETHOS Telonderzoek

De ETHOS-Light telling is ontwikkeld als instrument om het aantal dak- en thuisloze mensen in kaart te brengen. De methode is ontwikkeld in opdracht van de Europese Commissie door de universiteit van Leuven. Binnen ETHOS-Light wordt iemand geteld als dak- of thuisloos wanneer er sprake is van een gebrek op twee van de drie criteria van behoorlijke huisvesting. In de telling worden verschillende woon/verblijf-categorieën gedefinieerd:

- Mensen die verblijven in de openbare ruimte;
- Mensen in de noodopvang;
- Mensen in een tijdelijke opvang voor dakloze mensen;
- Mensen die uitstromen uit een instelling zonder perspectief op volwaardige huisvesting;
- Mensen in niet-conventionele woonplekken (zoals auto, kraakpand, vakantiewoning);
- Mensen die noodgedwongen tijdelijk verblijven bij familie, vrienden of kennissen;
- Mensen met dreigende huisuitzetting.

Het betreft een 'point-in-time' telling, waarbij professionals op een afgesproken dag alle - bij hen bekende - dakloze personen tellen door middel van een korte en anonieme enquête.

Met hulp van de Hogeschool van Utrecht en het Kansfonds heeft de regio Noordoost Brabant vorig jaar als eerste regio in Nederland op deze manier de dak- en thuisloze mensen in hun regio geteld. De resultaten van dit onderzoek kunnen [hier](#) gelezen worden. Dit jaar zijn er 6 regio's (in totaal 55 gemeenten) die aan de telling [meedoen](#), waarvan Gelderland-Zuid de grootste is.

Tijdslijn

Op 24 januari heeft de startbijeenkomst van de Ethos Telling plaatsgevonden. Voor deze bijeenkomst waren alle organisaties uitgenodigd die zicht hebben op significante aantallen dak- en thuisloze personen. Na deze bijeenkomst zijn ook alle organisaties uitgenodigd met zicht op beperktere aantallen.

Op 9 april zal de teldag plaatsvinden. Organisaties hebben vanaf die datum twee weken de tijd om voor alle, bij hen bekende dakloze personen, de enquête in te vullen.

Op 23 september zullen de resultaten intern en besloten gedeeld worden met de gemeenten en betrokken partijen.

Op 9 oktober zal er een landelijk persbericht vanuit het Kansfonds en Hogeschool Utrecht verstuurd worden en op 11 oktober zal er een landelijk persmoment georganiseerd worden.

Tot slot

Deelname aan deze ETHOS-Light telling levert de best mogelijke ken- en stuurgetallen op m.b.t. tot de lokale en regionale aantallen daklozen. Dit biedt een uitstekend uitgangspunt voor nader te vormen lokaal en regionaal beleid. Voor zowel de ETHOS-Light telling alsook het te vormen regionaal beleid wordt samengewerkt met de gemeenten Berg en Dal, Beuningen, Buren, Culemborg, Druten, Heumen, Mook en Middelaar, Neder-Betuwe, Nijmegen, Tiel, West Betuwe, West Maas en Waal, en Wijchen.

Zonder tegenbericht zal de raad na 23 september 2024 geïnformeerd worden over de resultaten van het onderzoek.

Hoogachtend,

Het college van burgemeester en wethouders van Nijmegen

A.P.W. van de Klift
gemeentesecretaris

H.M.F. Bruls
burgemeester